

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองใหม่
อำเภอราชสาส์น จังหวัดฉะเชิงเทรา

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ได้แก่

(1) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558*

(2) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

(3) การจัดซื้อจัดจ้าง

(4) การบริหารงานบุคคล

๑) เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการทุจริตมากกว่า ๗ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการทุจริตมากกว่า ๑ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการทุจริตน้อยกว่า ๑ ครั้งต่อปี

๒) เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน

ระดับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)			
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย (ผลกระทบทางการเงิน)	คำอธิบาย (ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน)
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ที่ถูกลงโทษข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๑ - ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าว และสังคมให้ความสนใจ
๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๑ - ๕๐๐,๐๐๐ บาท	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๑ - ๒๕๐,๐๐๐ บาท	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนในหน่วยงาน มีคนร้องเรียนแจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ หรือ น้อยกว่า	แทบจะไม่มี

๓) ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๔ ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

ระดับความเสี่ยง = โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ Degree of Risk = Likelihood x Impact
---

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	สูงมาก	๑๕ - ๒๕
๒	สูง	๙ - ๑๔
๓	ปานกลาง	๔ - ๘
๔	ต่ำ	๑ - ๓

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ตามภารกิจของหน่วยงาน

ลำดับ ที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินงาน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง และระดับของความ เสี่ยง	การประเมินระดับความเสี่ยง				มาตรการ ในการบริหารจัดการความเสี่ยง
					โอกาส เกิดการ ทุจริต	เกณฑ์ ผลกระทบ	Risk Score	ความ รุนแรงของ การทุจริต	
๑	การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวก ในการ พิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	การอนุญาต ก่อสร้าง อาคาร	การให้สินบนเพื่อแลก กับการออกใบอนุญาต ก่อสร้างอาคาร	ผู้มาติดต่อให้สินบนแก่ หน่วยงาน เพื่อให้ออก ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร	๑	๒	๒	ต่ำ	<ul style="list-style-type: none"> - กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกใน การพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ อย่างเคร่งครัด - จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการรับสินบน ความผิดและโทษให้แก่เจ้าหน้าที่ - จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ กรณีตัวอย่างการ รับสินบน เผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่รับทราบโดย ทั่วกัน - เพิ่มช่องทางในการรับเรื่องร้องเรียน และ การแจ้งเบาะแสที่เข้าถึงง่ายและปลอดภัย แก่ผู้แจ้ง
๒	การใช้อำนาจตาม กฎหมาย/การ ให้บริการตามภารกิจ	การใช้อำนาจ ดำเนินการ ตามหน้าที่	การให้สินบนเพื่อให้ ละเว้นการดำเนินการ กับผู้บุกรุกในการถม ดินในที่สาธารณะ ประโยชน์	การให้สินบนแก่ เจ้าหน้าที่ เพื่อให้ละเว้น การดำเนินการกับผู้บุกรุก ในการถมดินในที่ สาธารณะประโยชน์	๑	๒	๒	ต่ำ	<ul style="list-style-type: none"> - ควบคุม กำกับติดตาม การ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ - จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการรับ สินบน ความผิดและโทษให้แก่ เจ้าหน้าที่ - เพิ่มช่องทางในการรับเรื่องร้องเรียน และการแจ้งเบาะแสที่เข้าถึงง่ายและ ปลอดภัยแก่ผู้แจ้ง

ลำดับ ที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินงาน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง และระดับของความ เสี่ยง	การประเมินระดับความเสี่ยง				มาตรการ ในการบริหารจัดการความเสี่ยง
					โอกาส เกิดการ ทุจริต	เกณฑ์ ผลกระทบ	Risk Score	ความ รุนแรงของ การทุจริต	
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	การจัดซื้อจัด จ้าง	การให้สินบนเพื่อให้ เกิดการแบ่งซื้อแบ่ง จ้าง	ผู้รับเหมาให้สินบนแก่ หน่วยงาน เพื่อให้เกิดการ แบ่งซื้อแบ่งจ้าง	๒	๑	๒	ต่ำ	<ul style="list-style-type: none"> - หากพิจารณาแล้วว่าสามารถ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในครั้งเดียว และมีวงเงินเกินกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท ได้ ต้องไม่มีการลดงบประมาณลงมา เพื่อใช้วิธีจัดซื้อจัดจ้างแบบ เฉพาะเจาะจง - อบรมให้ความรู้เรื่องระเบียบการ จัดซื้อจัดจ้าง แก่เจ้าหน้าที่ - ประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียน เรื่องการทุจริตและประพฤติมิชอบ
		การตรวจรับ พัสดุ ตรวจรับ งานจ้าง	การให้สินบนให้แก่ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง กระทำการตรวจรับ พัสดุหรือตรวจรับการ จ้าง เพื่อให้ทำการ ตรวจรับเป็นเท็จ ไม่ ถูกต้องครบถ้วน	การที่ผู้รับจ้างให้สินบน แก่คณะกรรมการตรวจ รับพัสดุหรือ คณะกรรมการตรวจงาน จ้าง เพื่อให้ตรวจรับงาน แม้ว่างานนั้นๆ จะไม่ เป็นไปตามรายละเอียด และเงื่อนไขข้อกำหนด การจ้าง	๒	๑	๒	ต่ำ	<ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุที่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานจ้าง นั้นๆ - เมื่อถึงเวลาส่งมอบงาน ให้ บุคคลภายนอก ผู้มีความรู้ ความ เชี่ยวชาญในงานจ้างชนิดนั้นๆ เข้า ร่วมตรวจสอบงานจ้างอีกครั้งก่อนการ ส่งมอบ - ประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียน เรื่องการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ลำดับ ที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินงาน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง และระดับของความ เสี่ยง	การประเมินระดับความเสี่ยง				มาตรการ ในการบริหารจัดการความเสี่ยง
					โอกาส เกิดการ ทุจริต	เกณฑ์ ผลกระทบ	Risk Score	ความ รุนแรงของ การทุจริต	
		การคิดค่าปรับ กรณี ดำเนินการ ตาม ระยะเวลาที่ จ้าง	การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องเพื่องดหรือลด ค่าปรับ หรือขยาย ระยะเวลาการดำเนินการ ตามสัญญาโดยไม่มีเหตุ อันควร	เมื่อครบระยะเวลาตาม สัญญาแล้ว งานยังไม่แล้ว เสร็จ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้รับจ้างมีการให้สินบน เพื่อให้หน่วยงานขยาย ระยะเวลาการดำเนินการ ออกไปโดยไม่มีเหตุอันควร	๒	๑	๒	ต่ำ	- มีภาคประชาชน บุคคลภายนอกที่มี ความรู้ความเชี่ยวชาญ เข้าร่วมสังเกตการณ์ ในงานจ้างและให้ความเห็นถึงการขยาย ระยะเวลาการดำเนินงานของผู้รับจ้างต่อ หัวหน้าหน่วยงาน - ประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียน เรื่องการทุจริตและประพฤติมิชอบ
		การควบคุม งานจ้าง	ให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ ผู้ควบคุมงาน โดยงาน จ้างนั้นไม่เป็นไปตาม รูปแบบและข้อกำหนด ในสัญญา	ผู้รับจ้างให้สินบนแก่ผู้ ควบคุมงาน เพื่อไม่ให้มี การแก้ไขงานจ้าง โดยที่ งานจ้างนั้นไม่เป็นไปตาม รูปแบบและข้อกำหนดใน สัญญา	๒	๑	๒	ต่ำ	- มีภาคประชาชน บุคคลภายนอกที่มี ความรู้ความเชี่ยวชาญ เข้าร่วมสังเกตการณ์ ในงานจ้างนั้น เพื่อให้งานเป็นไปตาม รูปแบบและข้อกำหนดในสัญญา - เมื่อถึงเวลาส่งมอบงาน ให้บุคคลภายนอก ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในงานจ้างชนิด นั้น เข้าร่วมตรวจสอบงานจ้างอีกครั้งก่อน การส่งมอบ หากพบความบกพร่องไม่ เป็นไปตามรูปแบบและข้อกำหนดในสัญญา ให้รายงานต่อหัวหน้าหน่วยงาน
		การคืน หลักประกัน แก่คู่สัญญา	ให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ที่ เกี่ยวข้องในการคืน หลักประกันสัญญาแก่ คู่สัญญา ทั้งที่ผู้รับจ้างเป็น ผู้ผิดสัญญา	เมื่อผู้รับจ้างผิดสัญญา เมื่อถึง เวลาส่งมอบการ หน่วยงาน ของรัฐจะต้องรีบหลักประกัน ตามสัญญา แต่ผู้รับจ้างมีการ ให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ที่ เกี่ยวข้องเพื่อไม่ให้มีการรีบ หลักประกันดังกล่าว	๒	๑	๒	ต่ำ	เมื่อถึงเวลาส่งมอบงาน ให้บุคคลภายนอก ผู้มี ความรู้ ความเชี่ยวชาญในงานจ้างชนิดนั้นเข้า ร่วมตรวจสอบงานจ้างอีกครั้งก่อนการส่งมอบ - เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องมีความรู้ความ เข้าใจรายละเอียดและเงื่อนไขข้อกำหนด การจ้าง - ประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียนเรื่อง การทุจริตและประพฤติมิชอบ

ลำดับ ที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินงาน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง และระดับของความ เสี่ยง	การประเมินระดับความเสี่ยง				มาตรการ ในการบริหารจัดการความเสี่ยง
					โอกาส เกิดการ ทุจริต	เกณฑ์ ผลกระทบ	Risk Score	ความ รุนแรงของ การทุจริต	
๔	การบริหารงานบุคคล	การต่อสัญญา จ้างลูกจ้าง	การเรียกรับเงินเพื่อ แลกกับการต่อสัญญา จ้างลูกจ้าง	เจ้าหน้าที่เรียกรับเงินจาก ลูกจ้างเพื่อแลกกับการต่อ สัญญาจ้าง	๑	๒	๒	ต่ำ	- แต่งตั้งคณะกรรมการในการ พิจารณาการต่อสัญญาจ้างลูกจ้าง ที่มาจากหลายภาคส่วน - กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณา การต่อสัญญาจ้างลูกจ้าง ให้มีชัดเจน และเป็นมาตรฐานสากล ลดการใช้ ดุลยพินิจของผู้มีอำนาจ
		การบรรจุ/ การโยกย้าย/ เลื่อนตำแหน่ง	การเรียกรับสินบนเพื่อ แลกกับการบรรจุ/ การโยกย้าย/เลื่อน ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบน เพื่อแลกกับการบรรจุ/ การโยกย้าย/เลื่อน ตำแหน่ง	๑	๒	๒	ต่ำ	- มีผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมเป็น คณะกรรมการในการพิจารณาการ บรรจุ/การโยกย้าย/เลื่อนตำแหน่ง - กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณา การบรรจุ/การโยกย้าย/เลื่อนตำแหน่ง ให้มีชัดเจนและเป็นมาตรฐานสากล ลดการใช้ดุลยพินิจของผู้มีอำนาจ